

ÇİMENTO SEKTÖRÜ

Avrupa'nın en büyük üreticisi konumunda olan Türkiye Çimento Sektörü, yaklaşık üç yıl kesintisiz süren büyümesinin sonunda 2018 yılı Ağustos ayından itibaren ülke ekonomisinde yaşanan olumsuz gelişmeler sonrasında düşüş trendine girmiştir. Son dönemlerde inşaat işlerindeki yavaşlamanın yanı sıra Türkiye'de yaşanan olumsuz ekonomik koşullar, yurtiçindeki birçok ürün için olduğu gibi çimento talebini de azaltmıştır. Azalan çimento talebi sonucunda 2018 yılında bir önceki yıla göre %9,9 küçülen sektördeki toplam üretim daralmaya devam etmiş ve 2019 yılında %21,4 küçülmüştür. Sektördeki genel küçülme sonucunda üreticilerin kapasite kullanım oranları 2019 yılında %50'ye kadar gerilemiştir.

Konut piyasasındaki durgunluğun yanı sıra, altyapı projelerinde meydana gelen yavaşlama da iç pazardaki çimento talebinin son bir buçuk yıl süresince azalmasına neden olmuştur. Toplam satışlarda 2018 yılı genelinde meydana gelen %10,8'lik daralma 2019 yılı sonunda %29,5'e yükselmiştir. Sektörün toplam iç piyasa satışları 2017 yılında 72,2 milyon ton iken 2019 yılında 45,4 milyon tona gerilemiş ve bu iki dönem arasında iç pazarda yaşanan daralma %37,1 olmuştur. Sektör genelinde piyasa faizlerinin düşmesinin ardından inşaat sektöründe meydana gelen talep artışı sonrasında, iç piyasadaki çimento satışlarında hareketlenme beklenmiştir. Ancak inşaat sektöründeki konut stokunun halen yüksek seviyede olması, yeni projelerin hayata geçmesini baskılamış, bunun sonucunda iç pazardaki daralma 2019 yılı sonuna kadar devam etmiştir.

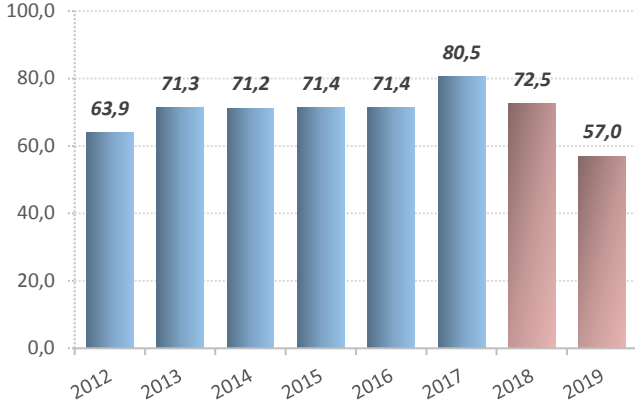
İç pazardaki daralma nedeniyle ülkemiz çimento üreticileri dış pazarlara daha fazla önem vermiş ve ihracata yönelik faaliyetlerine daha fazla yoğunlaşmıştır. Sektörün 2018 yılında 7,5 milyon ton olan çimento ihracatı 2019 yılında %48,0 artışla 11,1 milyon tona yükselmiştir. Sektörün çimento ve klinkerden elde ettiği ihracat geliri 2018 yılında 234,1 milyon USD iken 2019 yılında %62,5 artışla 380,5 milyon USD 'ye ulaşmıştır. Sektör ihracatının en çok geliştiği ülkeler; Kamerun, Gana ve Fildişi Sahili gibi Afrika ülkeleri olurken, ABD ve İsrail sektörün en önemli pazarları olma konumlarını sürdürmüştür. Sektörün ihracatındaki artış 2020 yılının ilk iki ayında da devam etmiş ve önceki yılın şubat ayına göre ihracat gelirlerinde %42,0 artış sağlanmıştır.

İç pazarda yaşanan daralmaya rağmen, ihracatta kaydedilen artış 2019 yılının son iki ayında genel çimento üretiminin yükselmesine yardımcı olmuştur. Sektörün üretim artışı 2020 yılının ilk iki ayında devam etmesine karşın, dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgını pek çok sektörü olduğu gibi çimento sektörünü de olumsuz etkilemiştir. Söz konusu küresel salgın hem iç pazarda hem de dış pazarda sektörü olumsuz olarak etkilemekle birlikte, bu sürecin ne zaman sona ereceğinin henüz belirsiz olması sektörün şu anki en önemli sorunu olarak ön plana çıkmaktadır.

Daralan üretim ve iç pazar ile birlikte, arz tarafındaki yoğun rekabetin satış fiyatlarını baskılaması, geçtiğimiz dönem çimento üreticilerin kârlılığını olumsuz etkileyen etkenlerden biri olmuştur. Artan üretim maliyetleri, yüksek atıl kapasite ve 2019 yılının ilk sekiz ayındaki yüksek faiz oranları nedeniyle artan finansman maliyetleri, sektördeki birçok şirketin mali yapılarının zayıflamasına neden olmuştur. Sektör genelinde yaşanan olumsuzluklara geçen iki yılın ardından, şu anda yaşanmakta olan Covid-19 salgını süresince daralan satışlar, sektör şirketlerin taşıdığı yükü daha da arttırmıştır. Devlet tarafından alınan önlemler ve söz konusu krizin olumsuz etkilerinden korunmak için açıklanmış olan destek paketleri, bu süreç içerisinde sektör şirketlerinin sürdürülebilirliğine yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte, şirketlerin de kendi kriz yönetimlerini en etkili biçimde uygulamalarının, salgın sonrasındaki süreçte daha başarılı bir nakit akışı ve daha sağlıklı bir mali yapıya ulaşmaları için son derece önemli olduğu düşünülmektedir. Covid-19 salgını sürecinin ne kadar süreceği bilinmemekle birlikte, bu süreç boyunca ertelenen yatırımlar ve harcamalar nedeniyle salgın sonrasında, özellikle ihracat tarafında satışların yüksek oranda artması beklenmektedir.

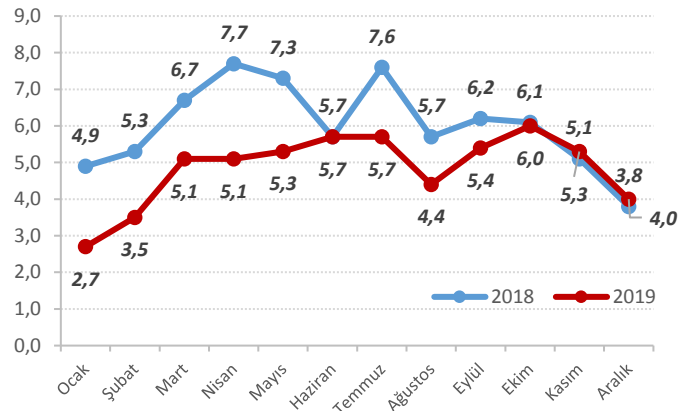
GÖSTERGELER

Şekil 1-Türkiye Çimento Üretimi (Milyon Ton)

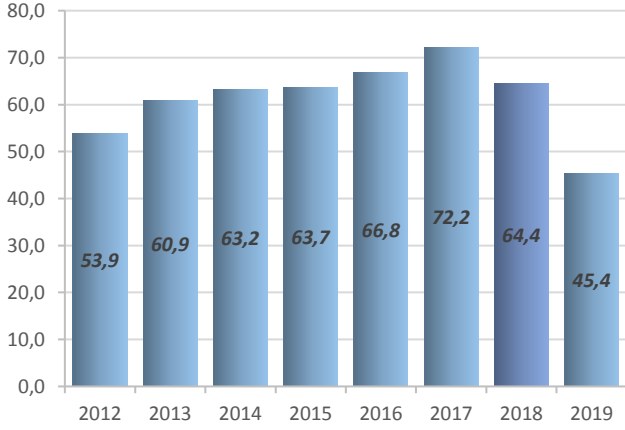
Kaynak: TÇMB

Şekil 2- Üretimin Aylara Göre Değişimi (Milyon Ton)

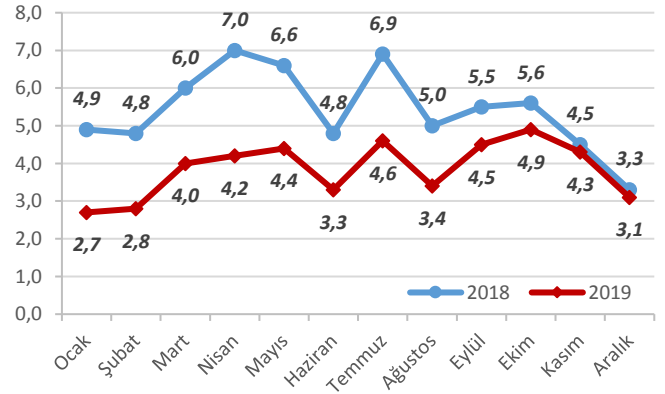
Kaynak: TÇMB

Şekil 3- Çimentoda İç Satışlar (Milyon Ton)

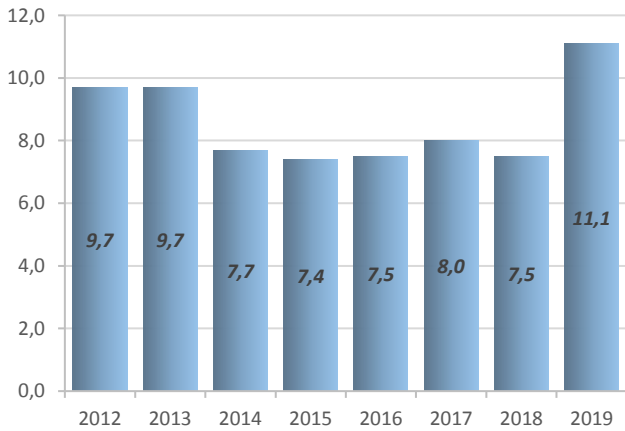
Kaynak: TÇMB

Şekil 4- İç Satışların Aylara Göre Değişimi (Milyon Ton)

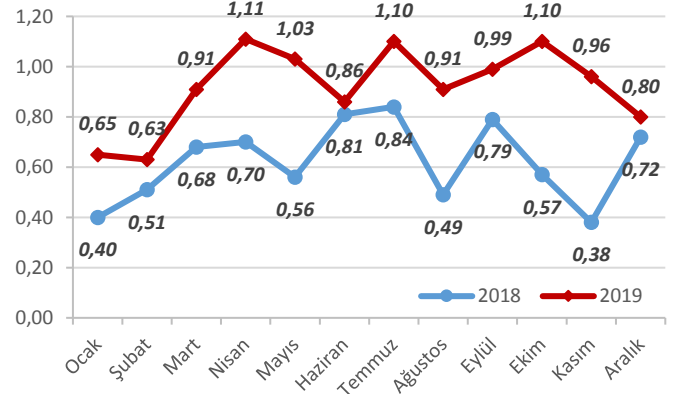
Kaynak: TÇMB

Şekil 5- Çimentoda Dış Satışlar (Milyon Ton)

Kaynak: TÇMB

Şekil 6- Dış Satışların Aylara Göre Değişimi (Milyon Ton)

Kaynak: TÇMB

İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No:1/2
Şişli / İSTANBUL

Tel: 0212 272 01 44

Fax: 0212 257 54 85

Tahir Murat Kahveci – Kredi Derecelendirme Uzmanı

tahir@turkrating.com

Bu rapordaki bilgiler ve yorumlar, kamuya açık, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilen bilgilerden derlenmiştir. Bununla beraber, bu raporda geçen bilgilerin kullanılması veya bu raporun yararlandığı kaynaklardaki hata ve eksikliklerden doğan bilgilerin kullanılması sonucunda yatırımcıların uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu raporlar hiçbir şekilde menkul kıymetlerin alımı veya satımı konusunda tavsiye olarak yorumlanmamalıdır. Kullanan ancak kendi bilgi, inisiyatif ve değerlendirmesi ile hareket edecektir.
